

INVESTIGACIÓ I CONEIXEMENT PSICOSOCIAL

26960

Unitat de Psicologia Social
Departament de Psicologia de la Salut i de Psicologia Social

Professors/es:

Fran Elejabarrieta (Teoria i pràctiques)
Luzma Martínez (Docència tutoritzada)
Félix Vázquez (Teoria i pràctiques)

OBJECTIUS

---

1. Proveir dels recursos teòrics, metodològics i epistemològics necessaris que afavoreixin el plantejament reflexiu de qüestions psicosocials i permetin l'elaboració de propostes per al seu estudi i anàlisi: el disseny i la execució d'una recerca psicosocial
2. Dotar d'instruments pràctics per a l'anàlisi de les relacions socials, aprofundint en els aspectes pràctics i utilitaris de cadascuna de les tècniques que s'estudien
3. Disposar de criteris que permetin avaluar la pertinència en utilitzar mètodes i tècniques tant en recerques pròpies com alienes
4. Elaborar projectes i informes d'investigació.

TEMARI

---

1. La construcció del coneixement i de la recerca en Psicologia social

Característiques de la recerca en ciències socials. El coneixement com a element formatiu de la realitat. Dimensions constitutives de la producció de coneixement. Les polaritats quantitativ-qualitatiu i investigació bàsica-aplicada. Les fal·làcies i els prejudicis metodològics. Ètica i política de la recerca.

2. El plantejament de la recerca i el procés de la investigació

La importància del disseny i de la planificació del procés d'investigació. La construcció de l'objecte d'investigació: La selecció de l'objecte, la transformació del problema de recerca en interrogació, la documentació i la indagació preparatòria, la problematització i la justificació de l'objecte. La formulació dels objectius de recerca: Els enfocaments possibles d'un mateix problema, determinació dels límits de la recerca i dilucidació de la perspectiva. La programació de la recerca.

3. Els dispositius de construcció de dades: el mètode lingüístic

El llenguatge i el sentit: La dimensió simbòlica de les relacions humanes. Característiques de la interlocució cara a cara. Les entrevistes individuals i grupals. Elements implicats en la situació d'entrevista, el disseny i la preparació de les entrevistes, el desenvolupament i la conducció d'entrevistes. Els qüestionaris i les escales.

4. De qui obtenir informació: estratègies de selecció d'informants

5. L'informe d'investigació: estructura i redacció

6. L'avaluació de la recerca

PRÀCTIQUES

Consistiran en el disseny i desenvolupament d'una investigació original en grups de treball d'un màxim de 3 persones. Concretament, les activitats que es desenvoluparan, parcial o totalment, a l'aula són:

1. La construcció de l'objecte d'investigació
2. La formulació dels objectius de recerca
3. La programació de la recerca
4. El disseny i la preparació de les entrevistes: el guió d'entrevista
5. La transcripció d'entrevistes
6. L'anàlisi de contingut categorial: l'anàlisi temàtic

DOCÈNCIA TUTORITZADA

---

1. Aproximació a la recerca quantitativa: Anàlisi concret d'una recerca quantitativa

El disseny d'estudis quantitativs. Estratègies i tècniques d'anàlisi quantitativa. La interpretació i la integració de les anàlisis quantitatives. L'informe d'investigació en recerca quantitativa.

2. Aproximació a la recerca qualitativa: Anàlisi concret d'una recerca qualitativa

El disseny d'estudis qualitativs. Estratègies i tècniques d'anàlisi qualitativa. La interpretació i la integració de les anàlisis qualitatives. L'informe d'investigació en recerca qualitativa.

AVALUACIÓ

Es contemplan dues possibilitats entre les quals poden optar, elegint una, els/les estudiants:

1. La realització d'un examen que inclourà tot el desenvolupat a les sessions de teoria i pràctiques i que estarà inspirat en la bibliografia que incorpora aquest programa.

2. La realització, en grups d'un màxim de tres membres, d'una recerca (disseny i execució) de caire psicosocial. Aquesta recerca haurà de contemplar, entre d'altres, els següents aspectes: selecció de l'objecte a investigar, determinació del marc teòric més pertinent a l'objecte de recerca, utilització d'eines metodològiques desenvolupades al temari i execució del projecte de recerca dissenyat.

BIBLIOGRAFIA

- Bardin,L. (1977). *Análisis de contenido*. Madrid: Akal
- Festinger,L. y Katz,D. (1953). *Los métodos de investigación en las ciencias sociales*. Buenos Aires: Paidós, 1979.
- García Ferrando,J., Ibáñez,J. i Alvira,F. (Comp.) (1986). *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Ghiglione,R. Matalon,B. (1978). *Las encuestas sociológicas*. México: Trillas, 1989.
- Íñiguez,L. (Coor.) (1995). Número monográfico: métodos cualitativos en Psicología Social. *Revista de Psicología Social Aplicada, Vol. 5, 1/2*.
- Potter,J. y Wetherell,M. (1987). *Discourse and social Psychology*. Londres: Sage.
- Quivy,R.I Campenhoudt,L.V. (1995). *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder, 1977.
- Rodríguez Gómez,G., Gil Flores,J. i García Jiménez,E. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Granada: Aljibe.
- Ruiz Olabuenaga,J.I. (1996). *Metodología de investigación cualitativa*. Bilbao: Universidad de Deusto.
- Ruiz Olabuénaga,J.I.; Ispizua,M.A. (1989). *La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa*, Bilbao: Universidad de Deusto.
- Schwartz, H. y Jacobs, J. (s/f): *Sociología cualitativa. Método para la reconstrucción de la realidad*, México: Trillas, 1984.
- Taylor,S.J. i Bogdan,R. (1990). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Buenos Aires: Paidós.